

sobem získati si potřebné další dříví. Nalézací soud této možnosti na základě okolností daného případu nevyloučil, naopak ji připustil a uvedl pro svůj výrok dostatečné a přesvědčivé důvody. Tím je odňata půda veškerým námitkám zmateční stížností s hlediska důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) (čís. 9 lit. b) § 281 tr. ř.

Bezdůvodnou jest též stížnost, pokud se obrací proti soudcovskému výroku, jímž odepřen byl obžalovaným trestnost vylučující důvod účinné lítosti ve smyslu § 187 tr. zák. Stížnost připouští, že obžalovaní do trestního oznámení, které učiněno bylo lesní správou u okresního soudu dne 15. prosince 1921, škody nenahradili. Tím je přiznání dobrodiní § 187 tr. zák. odvislého dle jasného znění zákona na skutečné náhradě škody, vyloučeno. V pouhé nabídce náhrady škody, pokud se týče v ochotě, škodu nahraditi, nelze spatřovati náhradu ve smyslu § 187 tr. zák. Na věci nemůže ničeho měniti okolnost, že poškozený, pokud se týče jeho zástupce odepřel náhradu přijmouti, poněvadž vzhledem ku přesnému znění § 187 tr. zák. nese pachatel sám nebezpečí nezaviněné náhody nebo cizí vinu, znemožnivší mu náhradu. Náhody, ať jakéhokoliv druhu, zmařivší úmysly a dobrovůli pachatelovu, nahraditi škodu, přece jen zabraňují, by lítost jeho stala se účinnou ve smyslu zákona a vedla k jejímu uskutečnění, jež záleží teprve v náhradě škody. V případě takovém zůstává při pouhé dobré vůli, škodu nahraditi, ale bez skutečné náhrady škody, jež je dle zákona podmínkou beztrestnosti. Nalézací soud poznamenává ostatně výstižně, že obžalovaní, chtěli-li si zabezpečiti beztrestnost z důvodu § 187 tr. zák., měli dosti příležitosti, by tak učinili složením příslušné ceny za dříví buď u starosty neb u soudu, by takto umožnili poškozenému, složenou náhradu kdykoli převzít. Za tohoto stavu věci může býti zůstaveno stranou, je-li správným náhled soudu, že beztrestnost dle § 187 tr. zák. byla vyloučena již tím, že obžalovaní nenahradili škody do udání krádeže lesnímu správci S-ovi.

Čís. 993.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pro skutkovou podstatu řetězového obchodu jest lhostejno, zda pachatel prodával předměty potřeby pouze příležitostně známým a jen ve množství nepatrném.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1922, Kr II 635/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Uherském Hradišti ze dne 17. května 1921, jímž byl obžalovaný Antonín O. podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin řetězového obchodu dle čís. 4 § 11 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Napadený rozsudek zjišťuje o obžalovaném Antonínu O-ovi, který je cihlářem, že v lednu 1921 několikrát svým známým přepustil cigarety, za

něž mu zaplatili 20 h za kus. Z obžaloby, vznesené naň pro přečin řetězového obchodu ve smyslu § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., sprostil ho lichevní soud proto, že uvěřil zodpovídání se obžalovaného, dle něhož prý cigaretami neobchodoval, nýbrž pouze příležitostně známým několik cigaret přepustil, pročež prý soud nenabyl přesvědčení, že se obžalovaný tímto způsobem vkládal mezi výrobce a spotřebitele jako článek zbytečný a škodlivý.

Důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost právem. Sám sebou nezcela jasný závěr rozsudkový, dle něhož obžalovaný pouze příležitostně známým několik cigaret přepustil, nabývá pravého rázu ve spojení se skutkovým zjištěním rozsudkovým, jemu předcházejícím, dle něhož mu oni známí platili za kus 20 h. Tím zjištěno, že obžalovaný přenechával jim cigarety za úplatu, že jim je prodával. S hlediska skutkové podstaty řetězového obchodu naprosto nesejde ani na tom, jak obžalovaný cigarety prodával, ani na tom, činil-li tak pouze příležitostně a prodával-li cigarety jen známým. Dokonce i jednání jen jedinkrát předsevzaté zakládá skutkovou podstatu řetězového obchodu, vykazuje-li jinak pojmové znaky tohoto činu trestného, vsunul-li se jím totiž pachatel do přechodu předmětu potřeby z výroby do spotřeby jako článek zbytečný a hospodářsky škodlivý, tím spíše je tomu tak v příčině jednání obžalovaného, předsevzatého dle rozsudkového zjištění několikrát, tedy opětovně. Z téhož důvodu nezáleží ani na množství cigaret, které obžalovaný ať již v jednotlivých případech ať úhrnem prodal, pokud se týče, jak on tvrdí, z ochoty za peníze přenechal. Skutková podstata řetězového obchodu, která v tom směru nijak nerozeznává, je dána také tehdy, bylo-li cigaret, obžalovaným prodaných, množství jen nepatrné. Rázu řetězového obchodu nepozbývá jednání obžalovaného ani tím, že prodával cigarety pouze příležitostně a známým. Není předmětem ochrany zákona o trestání válečné lichvy soukromý prospěch jednotlivců, nýbrž jsou jím zájmy spotřebitelstva jako celku, snahám, směřujícím k ochraně těchto zájmů, může se přičítati také jednání, předsevzaté vůči osobám individuálně určitým, po případě i pachatelů blízkým, jež se jeho jednáním snad dokonce osobně ani poškozenými necítí.

Čís. 994.

Podvod neoprávněným bráním podpory v nezaměstnanosti.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1922, Kr I 953/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. května 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197 a 200 tr. zák.

Důvody:

Pokud zmateční stížnost, dovolávajíc se § 281 čís. 9 a) tr. ř., pokouší se brojiti proti přesvědčení soudu o podvodném úmyslu stěžovatelovu, nevychází ze skutkového stavu, zjištěného soudem nalézacím na základě hodnocení výsledků trestního řízení, a nelze k ní dle § 288 čís. 3 tr. ř. míti